

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Jiráskem, Ph.D., v právní věci

žalobce: **J. J., IČ: ...**
sídlem X
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Pod kaštany 245/10, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2018, č. j. JMK 66475/2018, sp. zn. S-JMK 46268/2018/OD/Př,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice ze dne 13. 3. 2018, č. j. 115950/2016-8, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu (nyní přestupku) podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Tohoto správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že

jako provozovatel vozidla reg. zn. X. v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy bylo totiž zjištěno, že dne 21. 12. 2016 v 13:30 hodin v Židlochovicích na ulici Nádražní 733 neustanovený řidič vozidla reg. zn. X. překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h, neboť jel rychlostí 62 km/h (po odečtení toleranční odchylky měření). Tím došlo k porušení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a ke spáchání přestupku řidičem podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona. Za toto jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včasnou žalobu. Namítl, že nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Žalobce totiž nebyl v souladu s § 66 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, vyzooměn o odložení věci přestupku řidiče vozidla. Tato vada zkrátila žalobce na jeho právu domoci se zahájení řízení o přestupku proti skutečnému řidiči, a tím se zprostit odpovědnosti za správní delikt.
3. Podle žalobce byl dále porušen § 79a zákona o silničním provozu, neboť v řízení nebylo prokázáno, že by městská policie v daném případě měřila rychlost na místě určeném policií. Na tom nic nemění souhlas policie z roku 2013, neboť z ničeho nevyplývá, že by tento souhlas byl aktuální v době spáchání přestupku; souhlasy se v praxi schvalují na dobu jednoho roku. Rovněž není zřejmé, jak správní orgán dospěl k závěru, že v daném případě byl použitý rychloměr automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy. Správní orgán tento neurčitý právní pojem nijak nevyložil, nezhodnotil, zda použitý rychloměr naplňuje znaky tohoto pojmu a neprovedl k tomu žádné dokazování. Uvedl-li správní orgán prvního stupně, že režim měření byl automatizovaný, pak se jedná o nerelevantní tvrzení. Jako vodítko v této věci žalobce navrhl k důkazu dvě vyjádření Českého metrologického institutu. Žalobce, resp. řidič vozidla, nebyl též nijak upozorněn, že v daném místě dochází k úsekovému měření vozidel, např. dopravní značkou. Takto získané důkazy fotografiemi proto žalobce považuje za nezákonné.
4. Výrok správního rozhodnutí je dle žalobce nesrozumitelný, neboť žalobce je jím uznán vinným ze dvou správních deliktů dle § 125f odst. 1 a § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 silničního zákona. Z rozhodnutí není přitom zřejmé, zda správní orgán považoval žalobce za řidiče či nikoliv; pokud ano, nemohl žalobce současně trestat jako provozovatele vozidla. Žalobce byl dále uznán vinným ze spáchání „správního deliktu provozovatele vozidla (nyní přestupku dle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), účinného ode dne 1. 7. 2017“. Takový typ protiprávního jednání však dle žalobce neexistuje; přestupek a správní delikt představují odlišné kategorie a je nezbytné mezi nimi rozlišovat. Výrok rozhodnutí je nesrozumitelný též proto, že konstatuje toliko porušení § 10 zákona o silničním provozu, ačkoliv toto ustanovení obsahuje několik odstavců.
5. Žalobce konečně namítl, že správní orgán nezohlednil § 44 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „ZOP“), a nerozhodl o mimořádném snížení sankce. Dle žalobce přitom byly splněny důvody pro použití tohoto ustanovení,

neboť nebyly zjištěny přítěžující okolnosti, sankce měla dle správního orgánu preventivní charakter a řízení bylo vedeno téměř dva roky. Absence úvahy správního orgánu o aplikaci § 44 ZOP činí rozhodnutí nepřezkoumatelným. Ustanovení § 44 ZOP mělo být v souladu s § 86 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, uvedeno ve výroku rozhodnutí.

6. Závěrem žalobce a jeho zástupce nesouhlasili se zveřejňováním osobních údajů žalobce a jeho zástupce na webu Nejvyššího správního soudu a navrhli naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.
7. Žalobce ze všech těchto důvodů navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zrekapituloval podstatu deliktu s tím, že napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Dále se stručně vyjádřil k žalobním bodům. Odložení věci nemuselo být žalobci oznamováno, neboť účelově sdělená osoba řidiče není podezřelá z přestupku a žalobce nemůže být jejím údajným jednáním dotčen. Schválení úseku měření policií není časově omezeno. Žalobce byl uznán vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu; žalovaný odkázal na změnu terminologie dle § 112 odst. 1 ZOP. Odkaz ve výroku na § 10 silničního zákona bez uvedení konkrétního odstavce je s ohledem na další skutečnosti dostačující. Ze spisové dokumentace jasně vyplývá, že použitý rychloměr je automatizovaným prostředkem bez obsluhy. Správní orgán též nemá povinnost sdělovat, že neshledal důvody pro mimořádné snížení výše sankce; ostatně žalobce v odvolání ani v žalobě žádné konkrétní důvody v tomto smyslu neuvádí. Žalovaný závěrem navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

9. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) bez jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Podle § 66 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění od 1. 10. 2016 (tj. poslední znění před zrušením zákona o přestupcích dne 1. 7. 2017), které se užije v nynější věci, se o odložení věci vyrozumí osoby dotčené jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku, jsou-li správnímu orgánu známy; správní orgán tyto osoby nevyrozumí, pokud by to bylo spojeno s neúměrnými obtížemi nebo náklady. Z důvodové zprávy k zákonu č. 204/2015 Sb., který s účinností od 1. 10. 2016 novelizoval dřívější zákon o přestupcích, plyne, že toto ustanovení mířilo na poškozeného (viz důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon o přestupcích a o Rejstříku trestů, ze dne 27. 10. 2014, tisk 368/0, Poslanecká sněmovna Parlamentu, 7. volební období, digitální repozitář, www.psp.cz). Provozovatel vozidla nebyl dotčen jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku. Provozovatel byl dotčen teprve tehdy, pokud se tuto osobu nepodařilo vypátrat, tedy byl dotčen nikoliv jednáním podezřelé osoby, ale nemožností tuto osobu vypátrat. Ostatně podobně, avšak ještě jednoznačněji, to říká § 76 odst. 3 nyní platného ZOP: správní orgán o odložení věci vyrozumí osobu přímo postiženou spácháním přestupku, je-li mu známa. O této osobě hovoří ZOP na vícero místech (§ 71, § 79, § 82 a jinde), z těchto ustanovení je přitom evidentní, že takovouto osobou bude zpravidla poškozený, nikdy však ne jen provozovatel vozidla ve vztahu k přestupku řidiče.

Provozovatel totiž není přímo postižen spácháním přestupku, on je „postižen“ teprve tím, že se nepodaří zjistit samotného přestupce (řidiče), viz shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2019, č. j. 10 As 241/2019 - 36. Žalobce tudíž nesplňoval podmínky pro vyrozumění o odložení věci, neboť ho nebylo možno považovat za osobu dotčenou jednáním osoby podezřelé, které takové právo jinak obecně svědčilo. Žalobce nebyl osobou poškozenou ani osobou, které by svědčilo právo podat návrh na zahájení přestupkového řízení. Z týchž důvodů by žalobce ani nebyl oprávněn podat žalobu proti usnesení o odložení věci. K porušení § 66 odst. 4 a k žalobcem namítané vadě řízení tedy nedošlo.

11. Podle § 79a zákona o silničním provozu platí, že za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií. Jak plyne z judikatury Nejvyššího správního soudu, oprávnění obecní policie měřit rychlost ve smyslu citovaného ustanovení prokazují zejména dohody mezi Policií ČR a obecní policií, příp. stanoviska Policie ČR (rozsudek ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 As 274/2016 – 37). Ve správním spisu je založen přípis Policie ČR ze dne 15. 11. 2013, jímž Policie ČR schvaluje místa měření rychlosti městskou policií Židlochovice, a to mimo jiné i na ulici Nádražní, kde byla rychlost měřena v nyní projednávaném případě. Toto stanovisko není nijak časově omezeno. Podle názoru soudu toto stanovisko jednoznačně dokládá, že měření rychlosti proběhlo v souladu s § 79a věta druhá zákona o silničním provozu, tj. na místě určeném Policií ČR. Související námitky žalobce, že stanovisko Policie ČR nebylo v době měření rychlosti aktuální a že se v praxi uděluje na dobu jednoho roku, jsou ničím nepodložené spekulace, které nemohou zpochybnit zákonnost měření v projednávané věci.
12. Podle § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu ve znění účinném v době spáchání správního deliktu, provozovatel vozidla odpovídá za správní delikt, pokud bylo porušení pravidel zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání. Zákonodárcem užitý pojem „automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy“ není neurčitým právním pojmem, který by musely správní orgány interpretovat a objasnit, zda jej lze v konkrétní věci aplikovat. Ačkoliv tento pojem není zákonem definován, jedná se o technický termín judikaturou již vícekrát vyložený, jenž je dostatečně srozumitelný již ze svého jazykového vyjádření (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2019, č. j. 2 As 125/2018 – 46). Dle judikatury se přitom jedná především o *„technické prostředky trvale nainstalované a zpravidla pevně zabudované na určitém místě, které nevyžadují přítomnost obsluhujícího personálu. Takové měřidlo je obsluhou toliko umístěno, nainstalováno, případně spuštěno, avšak samotné měření již probíhá automaticky bez toho, aby obsluha takové zařízení ovládala. Charakter automatu je tak dán automatizovaným měřením, které probíhá bez vlivu obsluhy“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2018, č. j. 9 As 220/2018 – 70). V projednávané věci je ve správním spisu založeno oznámení přestupku ze dne 28. 12. 2016 a radarový záznam, z nichž jasně vyplývá, že rychloměr pracoval v automatizovaném režimu bez obsluhy. Podmínka odpovědnosti žalobce jako provozovatele vozidla obsažená v § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu proto byla splněna. Soud v této souvislosti neprováděl důkaz dvěma vyjádřeními Českého metrologického institutu, neboť s ohledem na právě uvedené by šlo o dokazování zcela nadbytečné a pro věc nerelevantní.

13. K námitce označení úseku měření rychlosti soud uvádí, že povinnost označit úsek měření rychlosti obecní policií dopravní značkou byla s účinností od 1. 8. 2011 z § 79a zákona o silničním provozu vypuštěna, a to zákonem č. 133/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Od toho okamžiku žádný právní předpis takovou povinnost žádné osobě neukládá, přičemž podle názoru soudu nelze takovou povinnost dovozovat ani výkladem. Absence označení příslušného úseku měření rychlosti proto dle názoru soudu nevede k závěru o nezákonnosti získaných důkazů (radarových fotografií vozidla, jehož je žalobce provozovatel) a tím méně k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí.
14. Pokud jde o žalobcem tvrzenou nesrozumitelnost výroku, pak je třeba zásadně vycházet z toho, že rozhodnutí nemůže být nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost tehdy, je-li rozpor v něm odstranitelný výkladem, tj. nebudou-li po interpretaci napadeného rozhodnutí jako celku – s přihlédnutím k obsahu spisu a k úkonům správních orgánů a účastníků – pochyby o jeho významu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2006, č. j. 1 Afs 38/2006 – 72). Z výroku a odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je jednoznačně zřejmé, že žalovaný byl uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Pokud je ve výroku a odůvodnění zmiňován přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona, děje se tak zjevně proto, že správní delikt žalobce jako provozovatele vozidla je podmíněn jednáním majícím znaky přestupku spáchaným (neustanoveným) řidičem: v tomto ohledu proto soud nepovažuje výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně za nesrozumitelný. Stejně tak se soud neztotožňuje s tím, že byl žalobce shledán vinným z protiprávního jednání, které neexistuje. Jak bylo již uvedeno, žalobce byl shledán vinným ze spáchání správního deliktu; pokud správní orgán prvního stupně v závorce uvedl slova „nyní přestupku“, reagoval tak pouze na změnu terminologie obsaženou v § 112 odst. 1 ZOP. Tato skutečnost nezpůsobuje, že by výrok správního rozhodnutí byl nesrozumitelný.
15. K otázce neuvedení konkrétního odstavce § 10 zákona o silničním provozu ve výroku rozhodnutí uvádí soud následující. Podle § 68 odst. 2 věta první správního řádu platí, že ve výroku správního rozhodnutí se mimo jiné uvedou právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno. Podle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu musí správní orgán rozhodující o správním deliktu ve výrokové části rozhodnutí uvést všechna ustanovení, byť obsažená v různých právních předpisech, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu. Pokud správní orgán ve výrokové části rozhodnutí (§ 68 odst. 2 správního řádu) neuvede všechna ustanovení, která zakládají porušenou právní normu, bude třeba v každém jednotlivém případě posoudit závažnost takového pochybení. Při úvahách, zda je neuvedení určitého ustanovení ve výrokové části odstranitelné interpretací rozhodnutí, bude významné zejména to, zda jasné vymezení skutku ve výroku rozhodnutí dovoluje učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil. Důležité bude též to, jaká ustanovení ve výrokové části správní orgán uvedl, a jaká neuvedl. Ke zrušení rozhodnutí bude třeba přistoupit i tehdy, nebude-li chybějící ustanovení zmíněno ani v odůvodnění rozhodnutí (usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 10. 2017, čj. 4 As 165/2016 - 46, publ. pod č. 3656/2018 Sb. NSS). Ačkoliv v projednávané věci správní orgán prvního stupně ve výroku rozhodnutí neuvedl konkrétní odstavec § 10 zákona o silničním provozu, nemá tato vada řízení vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Ustanovením navazujícím na § 10 odst. 3 zákona o

silničním provozu je kromě správním orgánem zmíněný § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu vymezující správní delikt rovněž § 125c odst. 1 vymezující jednotlivé přestupky řidiče vozidla, za něž může nést odpovědnost provozovatel vozidla. Jestliže pak správní orgán ve výroku rozhodnutí uvedl kromě § 10 zákona o silničním provozu též § 125f odst. 1 a § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona (včetně odkazu na § 18 odst. 4 téhož zákona obsahující primární povinnost porušenou řidičem), pak je tím nezaměnitelně vymezena skutková podstata správního deliktu, resp. je jednoznačně zřejmé, jaká norma byla porušena. Ani tato námitka proto není důvodná.

16. Konečně k mimořádnému snížení pokuty soud v první řadě zdůrazňuje, že použití § 44 ve spojení s § 112 odst. 3 ZOP by přicházelo v úvahu pouze tehdy, pokud by na konkrétní případ alespoň potenciálně mohlo toto ustanovení dopadat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2018, č. j. 4 As 114/2018 – 49). Není přitom pravdou, že by se správní orgány touto otázkou vůbec nezabývaly, neboť žalovaný na závěr svého rozhodnutí uvedl, že důvody pro mimořádné snížení pokuty dle citovaného ustanovení neshledal (a to ačkoliv žalobce ve vztahu k aplikaci tohoto ustanovení v průběhu správního řízení ničeho neuváděl). Žalobce až v žalobce tvrdí, že pokuta měla být snížena podle § 44 odst. 1 písm. a) ZOP, tedy že vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout. Naplnění zákonných podmínek pak shledává v tom, že nebyly zjištěny přitěžující okolnosti, sankce měla dle správního orgánu preventivní charakter a řízení bylo vedeno téměř dva roky. Soud k tomu poznamenává, že ze správních rozhodnutí nevyplývá, že by uložená pokuta měla mít výlučně preventivní charakter. Absenci přitěžujících okolností lze stěží považovat za mimořádnou okolnost a rovněž délka řízení nenabyla takových rozměrů, že by ji bylo nutno zohledňovat v rozhodnutí o sankci (ostatně řízení netrvalo skoro dva roky, jak tvrdí žalobce nýbrž rok a pět měsíců). Ani podle názoru soudu tedy aplikace § 44 ZOP v projednávané věci nepřipadala v úvahu a správní orgány nepochybily, pokud se touto otázkou blíže nezabývaly.
17. K nesouhlasu žalobce a jeho zástupce se zveřejňováním osobních údajů žalobce a jeho zástupce na webu Nejvyššího správního soudu a k jejich návrhu na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci soud podotýká, že zjevně nejde o žalobní bod, a pokud by o něj šlo, pak nemá žádnou souvislost s napadeným rozhodnutím, a nemůže být proto důvodem pro jeho zrušení. Soud se proto touto částí žaloby blíže nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

18. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
19. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 17. února 2021

Mgr. Jan Jirásek, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.